

Spelman köpte fiol för sju kronor i sin ungdom

I skuggan av Floda kyrka ligger ett gammalt rödmålat spannmålmagasin från 1700-talet lummigt inbäddat i sensommargrönkan. Numera är magasinet omgjort till bostad åt Carl Gustav Axelsson, en gammal förtroendemän i Floda och en mycket duktig spelman.

Intresset för musiken har han haft så länge han minns och han har tecknat upp många fina låtar från sin hemsöcken. Dessutom komponerar han själv när andan faller på.

Carl Gustav Axelsson är född i Hägerbo-Hagstugan 1892, och lärde sig spela både munspel och gitarr som liten.

— Försökte mig på fiolen också, men det lät så illa så jag lade den åt sidan igen, berättar han.

Så blev det mest gitarr för Axelsson. Han var den som brukade ackompanjera sång och spela till dans vid festerna i bygden.

Med hjälp av en psalmbok lärde han sig de första grunderna i notläsning. Efterhand förbättrade han på sina färdigheter så pass, att han kunde teckna upp de låtar han hörde.

EN FIOLE FÖR 7 KRONOR

Från gitarren övergick han snart till fiolen igen, och nu gick det bättre att få fram toner på det instrumentet. Han lyckades komma över en fiol för det facila priset av 7 kronor.

— Det var billigt, men fiolen var knappast värd mera. Den gnisslade och lät inget vidare, säger Axelsson och småler.

SPELMANSTÄVLINGAR

som på den tiden hade något av folknöje över sig, lockade alltid många spelmän från hela länet att pröva sin lycka.

1922 anordnades en spelmanstävling i Malmköping, Axelsson beslöt sig för att ställa upp, trots sin dåliga fela. Tävlingsen blev englad överraskning för honom. Bland alla 50-talet deltagande spelmän, blev det Axelsson som vann första priset: en förstklassig fiol, gjord av den bästa fiolbyggaren i hela Sörmland, John Ericson, Eskilstuna. Den fiolen har sedan följt Axelsson genom livet.

50-TAL EGNA KOMPOSITIONER

I sina egna kompositioner har Axelsson utgått från sin hembygd och dess traditioner, genom att beskriva något karaktäristiskt för Floda socknen. Tex Stödda Sten, som är belägen på vägen mot Granhed. Stödda Sten är ett säreget flyttblock som enligt sägen måste stötts upp för att inte falla över den förbifarande. Eller en mosse, där Axelsson lekt som barn, och i sin fantasi försett

Carl Gustav Axelsson sitter i gröngräset nedanför klockstapeln vid Floda kyrka. I handen håller han den fiol han vann vid spelmanstävlingen i Malmö 1922.

den med skogsdjur och onda makter. Den mystikstämning återfinns i Kexelmossen (polska).

UPPTECKNINGARNA

är många. Över hundra visor har Axelsson under årens lopp tecknat upp. Den främsta källan har varit fru Ida Johansson, Floda, som fått många låtar efter sin mor, framförallt danslekar och visor.

Axelsson är mycket glad över att ha tecknat upp gamla låtar, som annars otvivelaktigt varit glömda vid

det här laget.

En "Visas" ordbyggnad har sin ursprung i medeltiden, då prästerna höll mässan på latin. Då kunde det hända att en olärd snappade upp prästens tongångar och lekte fram ord som liknade latinska språkets. I brist på annat blandades de ibland upp med svenska och tyska. Så här kunde det låta:

Es vullera vulleri kara man plaxeladi
Kara manteladi jakop för dank
enskones

gors gorse ja gors sängmildäng
shing scheri bing sching klara då
mark jorden dank.

Petra